Dosarul nr. 2-6984/2024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

Dispozitivul hotărârii a fost pronunţat
la data de 28 noiembrie 2024 *municipiul Chişinău*

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător *Eugenia Culinca*
Grefier *Vanesa Malcic*

examinând în şedinţă de judecată publică, în limba de stat, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către *****, intervenient accesoriu Direcţia Generală Asistenţă Socială şi Protecţia Drepturilor Copilului din Orhei cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor şi compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanţilor la proces

La data de 23 mai 2024, *****, a depus la Judecătoria Chişinău, sediul Centru, cerere de chemare în judecată către *****, prin care a solicitat desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor şi compensarea cheltuielilor de judecată,

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a menţionat că, căsnicia împreună cu pârâtul a eşuat din motiv că deseori soţii se ceartă, au pierdut respectul şi iubirea reciprocă. Pârâtul îşi neglijează obligaţiile familiale faţă de reclamantă şi copil, nu are grijă şi deloc nu contribuie la întreţinerea copilului.

Menţionează reclamanta, că nu necesită termen de împăcare, deoarece cu pârâtul deja sunt persoane străine, nu au afecţiune unul faţă de altul.

Totodată specifică reclamanta că, în prezent domiciliază împreună cu copilul în locuinţa din satul Ratuş, raionul Orhei, cu beneficierea tuturor comodităţilor şi condiţiilor decente de trai.

Indică reclamanta că, pe măsura dezvoltării copilului, cresc şi necesităţile inevitabile, care presupun cheltuieli materiale esenţiale (îmbrăcăminte, alimentaţie ş.a.).

Comunică reclamanta că, este foarte ataşată de copil, are grijă de acesta în măsură deplină, iar la moment pârâtul nu contribuie cu nimic.

În aceeaşi ordine de idei, evidenţiază reclamanta că, potrivit datelor Biroului Naţional de Statistică din RM, valoarea minimului de existenţă a constituit în medie pe lună pentru un copil cu vârstă de 1-6 ani, în anul 2026-2.736,00 lei. De asemenea cuantumul minim de existenţă se determină în mediu pe cap de locuitor diferenţiat pe principalele grupe de populaţie, conform vârstei şi sexului, astfel pentru copii, necesităţile fizice sunt în creştere. Astfel consideră că, ar fi raţional să i se acopere cheltuielile minime pentru întreţinerea copilului minor, luând în calcul evoluţia preţurilor şi costul serviciilor.

În drept, reclamanta şi-a întemeiat acţiunea pe prevederile art. 37, 63, 74, 76 din Codul familiei, art. 5-7, 28, 38, 166, 167 din Codul de procedură civilă, Legea privind drepturile copilului nr.338-XIII din 15 decembrie 1994, Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului, adoptată la 20 noiembrie 1989 la New-York.

În cadrul examinării cauzei, pârâtul a depus referinţă prin care şi-a exprimat dezacordul cu cererea de chemare în judecată depusă de *****.

În motivarea poziţiei sale, pârâtul a invocat că, examinând materialele cauzei civile la acţiunea înaintată de către reclamantă raportate la argumentele acesteia, a constatat că, ultima nu a solicitat în prealabil pârâtului desfacerea căsătoriei cu încasarea pensiei de întreţinere şi determinarea domiciliului pentru copilul minor, în circumstanţele in care, nu are pretenţii în acest sens, respectiv examinarea cererii de desfacere a căsătoriei de către instanţa de judecată presupune şi anumite cheltuieli financiare care nu ar fi survenit în cazul desfacerii căsătoriei la organul de stare civilă.

Cu referire la achitarea pensiei de întreţinere, pârâtul a menţionat că, în prezent este angajat în câmpul muncii în cadrul ÎM Servicii locative Ciocana, pe durată nedeminată, în funcţia de sudor în serviciul asistenţă tehnică, primind un salariu tarifar în mărime de 7.498,53 lei, lunar.

Consideră pârâtul că, instanţa de judecată urmează să dispună încasarea pensiei pentru întreţinerea copilului minor din salariu în proprţie de ¼, adică a sumei de 1875,00 lei lunar, pentru copilul minor *****, până la împlinirea vârstei de 18 ani.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată, pârâtul a menţionat că, a încheiat cu avocatul stagiar Sîrbu Dorin, contract privind prestarea serviciilor juridice, prin care ultimul s-a obligat să presteze servicii juridice şi să reprezinte interesele pârâtului, în prezenta cauză civilă, contra unui onorariu, în mărime de 6.000,00 lei. Astfel, consideră pârâtul că este în drept, să obţină compensarea integrală a cheltuielilor de judecată.

Reprezentantul intervenientului accesoriu Direcţia Generală de Asistenţă Socială Criuleni, prin avizul-concluzie expediat instanţei de judecată a comunicat că, reclamanta realmente îşi are domiciliul în satul Ratuş, raionul Criuleni.

Din Ancheta socială de evaluare a condiţiilor de trai din 26 iunie 2024, rezultă că, reclamanta se află acasă lângă cei doi copii ai săi minori, locuiesc în casa concubinului ***** împreună cu părinţii acestuia din 2023. Din acesta relaţie de concubinaj s-a născut copilul *****. Familia Ivanov nu dispune de spaţiu locativ propriu, însă locuiesc la chirie gratuită în casa fratelui mamei concubinului reclamantei. Mama copiilor este responsabilă, copiii sunt supravegheaţi şi îngrijiţi, condiţiile de trai sunt bune, casa dispune de toate comodităţile pentru o creştere bună şi armonioasă a copiilor.

Astfel, având în vedere cele expuse supra, respectând art. 63-65, 74 din Codul familiei, art. 74 Codul de procedură civilă, Direcţia generală de asistenta socială Criuleni, care exercită atribuţiile autorităţii tutelare teritoriale, acţionând în interesul suprem al copilului, stabileşte oportun să fie apreciat domiciliul copilului minor cu mama.

Totodată, reprezentantul autorităţii tutelară a solicitat examinarea prezentei cauze în lipsa acestuia.

În şedinţă de judecată, reprezentantul reclamantei, avocatul Ina Ţmocno a susţinut cererea de chemare în judecată înaintată împotriva lui *****, solicitând admiterea integrală a acţiunii pe motivele de fapt şi de drept invocate în cerere de chemare în judecată.

Reprezentantul pârâtului *****, avocatul stagiar Dorin Sîrbu, a pledat pentru respingerea cererii de chemare în judecată înaintate de *****.

Aprecierea instanţei de judecată

Audiind explicaţiile reprezentanţilor părţilor prezenţi în şedinţa de judecată şi examinând înscrisurile cauzei prin prisma normelor de drept incidente speţei, instanţa de judecată a ajuns la concluzia de *a admite parţial*, cererea de chemare în judecată depusă de ***** către *****, intervenient accesoriu Direcţia Generală Asistenţă Socială şi Protecţia Drepturilor Copilului din Orhei cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor şi compensarea cheltuielilor de judecată, din următoarele raţionamente.

Articolul 5 alin. (1) Cod de procedură civilă statuează că, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

În conformitate cu art. 118 alin. (1) şi (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

Conform art. 121 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului*, iar în temeiul art. 130 alin. (1) - (3) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de legislaţie. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.*

În corespundere cu art. 239 din Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

Potrivit art. 2 alin. (1) şi (2) din Codul familiei, *familia şi relaţiile familiale în Republica Moldova sunt ocrotite de stat. Numai căsătoria încheiată la organele de stat de stare civilă generează drepturile şi obligaţiile de soţi prevăzute de Codul familiei.*

Conform art. 33 alin. (2) Codul familiei, *căsătoria poate înceta prin divorţ (desfacere), în baza cererii unuia sau a ambilor soţi ori a tutorelui soţului în privinţa căruia s-a instituit măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.*

În temeiul art. 37 alin. (1) şi (3) Codul familiei, *dacă soţii au copii minori comuni şi nu au ajuns la un acord privind întreţinerea, educaţia şi domiciliul acestora sau în lipsa acordului la divorţ al unuia dintre soţi, cu excepţia cazurilor prevăzute la art.36 alin.(2) şi a cazurilor în care căsătoria a fost desfăcută prin încheiere notarială, desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească. Instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sunt imposibile.*

La caz s-a constatat că, la data de *****, ***** şi ***** au încheiat căsătoria, care a fost înregistrată la organul de stare civilă Centru, municipiul Chişinău, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie *****.

Instanţa reţine că, atât în cadrul şedinţei de judecată, cât şi prin cererea de chemare în judecată, inclusiv referinţa, părţile au afirmat că, nu au obiecţii cu privire la desfacerea căsătoriei, în situaţia în care soţii au ajuns la concluzia că familia nu mai poate fi păstrată, respectiv, instanţa de judecată în asemenea circumstanţe nu poate impune părţile să păstreze familia şi urmează să desfacă căsnicia, or, căsătoria se întemeiază pe consimţirea liberă a soţilor, pe grija şi afecţiune reciprocă, iar, la caz, relaţiile matrimoniale dintre soţi *de facto* au încetat.

Prin urmare, instanţa de judecată va admite cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către *****. cu privire la desfacerea căsătoriei.

<u>Cu referire la cerința cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama acestuia, instanța de judecată relevă următoarele:</u>

În conformitate cu art. 38 alin. (1) Codul familiei, *la desfacerea căsătoriei, soţii pot prezenta instanţei judecătoreşti un acord privind împărţirea bunurilor lor proprietate în devălmăşie şi plata pensiei de întreţinere a copiilor şi a unuia dintre soţi, indicând mărimea acesteia, precum şi privind determinarea părintelui împreună cu care vor locui copiii minori comuni.*

Iar, alin. (2) lit. d) prevede că, *în cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin.(1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată: să stabilească cu cine dintre părinţi vor locui copiii minori după divorţ.*

Articolul 16 din Legea nr.338 din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului statuează că, *fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceştia, cu excepţia cazurilor în care despărţirea de un părinte sau de ambii părinţi este necesară în interesul copilului.*

În acelaşi timp, dispoziţia art. 51, 52 Codul familiei garantează dreptul copilului la abitaţie în familie şi de a comunica cu părinţii şi alte rude.

Familia este o instituţie protejată de art. 8 din Convenţia europeană pentru protecţia drepturilor omului. Astfel, art.9 alin. (1) din Convenţie statuează că, statele părţi vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei acestora, exceptând situaţia în care autorităţile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi cu respectarea legilor şi a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului.

Aceste criterii stabilite de practica Curţii Europene a Drepturilor Omului, dar şi de legislaţia naţională sunt: vârsta copilului, posibilităţile părintelui de a-i asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală şi morală, ataşamentul faţă de copilul minor, precum şi al minorului faţă de părinte, grija manifestată de părinţi în timpul convieţuirii şi după despărţirea lor în fapt, precum şi altele asemenea.

Totodată, criteriile de apreciere a interesului superior al minorului formează un ansamblu guvernat de principiul egalităţii, ceea ce înseamnă că nu poate reţine caracterul primordial sau determinant al unuia sau altuia dintre criteriile respective.

În acest context, în cauza *Karrer c. României* (hotărârea din 21 februarie 2012), s-a constatat încălcarea art. 8 având în vedere că ingerinţa în viaţa privată şi de familie a reclamanţilor nu a avut la bază o analiză temeinică privind interesul superior al copilului şi procedura prevăzută de Convenţia de la Haga nu s-a desfăşurat cu celeritate. În acest sens, Curtea a mai reţinut şi că instanţele naţionale, examinând interesul superior al copilului, nu au luat în considerare situaţia familiala a minorei şi nici alte elemente importante cum ar fi situaţia medicală, psihologică sau materială.

Instanţa de judecată învederează că, principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui fiind o obligaţie de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

Conform art.3 alin. (1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului, în toate acţiunile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de protecţie socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Este important de remarcat că, normele de drept naţional şi internaţional stabilesc că răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinţi, care indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Deoarece, oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar

părinţilor care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Conform art. 63 alin.(1)-(3) Codul familiei, *în cazul când părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. În cazul în care părinţii locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinţi vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabileşte prin acordul părinţilor. Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vârsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.). La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi.*

În acelaşi timp dispoziţia art. 64 alin. (1) Codul familiei indică, *părintele care locuieşte împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil şi celălalt părinte care locuieşte separat, cu excepţia cazurilor când comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică şi psihică.*

Astfel, din materialul probator anexat la cererea de chemare în judecată se confirmă faptul că, din relaţia de căsătorie a soţilor, la data de *****, s-a născut copilul: *****, care în prezent locuieşte cu mama acesteia în satul Ratuş, raionul Orhei.

În cadrul examinării cauzei şi potrivit explicaţiilor reprezentanţilor părţilor, s-a constatat că, în prezent copilul minor locuieşte cu mama acestuia, iar tatăl ***** nu este împotriva faptului determinării domiciliului copilului minor *****, cu mama *****.

Ţinând cont de vârsta fragedă a copilului, luând în considerare acordul tatălui la determinarea domiciliului copilului minor cu mama, inclusiv concluziile din avizul Direcţiei Generale Asistenţă Socială şi Protecţia Drepturilor Copilului din Orhei, instanţa concluzionează stabilirea domiciliului copilului minor *****, născută la *****, cu mama acesteia *****.

Cu referire la pretenţia reclamantei cu privire la încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor *****, în cuantum de 2500,00 lei, lunar, până la atingerea vârstei majoratului de către copii, instanţa de judecată consideră de a o admite parţial, în cuantum de 2000 lei, având în vedere că obligaţia de întreţinere a copiilor revine ambilor părinţi.

În conformitate cu art. 18 alin. (1) al Convenţiei internaţionale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, *statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.*

Potrivit art. 5 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30 noiembrie 2023, *Statul garantează fiecărui copil dreptul la un nivel de viaţă adecvat dezvoltării sale fizice, intelectuale, spirituale şi sociale.*

În acord cu art. 11 alin. *(1) şi (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30 noiembrie 2023, copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea lui fizică, mentală, spirituală, morală şi socială. Părinţilor sau reprezentantului legal/responsabilului legal al copilului le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiţii de viaţă pentru creşterea şi dezvoltarea acestuia, conducându-se în primul rând de interesul superior al copilului.*

Conform art. 58 alin. (1) şi (2) din Codul familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.*

În temeiul art. 74 din Codul familiei, *părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.*

Conform art. 76 din Codul familiei, *în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.*

Este important de menţionat că, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Această obligaţie ocupă prin finalitatea sa un loc central în cadrul raporturilor patrimoniale dintre părinţi şi copii, întrucât ea a fost instituită în special pentru a asigura bune condiţii materiale de creştere şi de educare a minorilor.

Obligaţia de întreţinere, de cele mai multe ori, este realizată fără nici o incursiune în viaţa familiei, adică în situaţia în care familia din diverse motive se destramă şi părinţii nu mai locuiesc împreună, ei pot încheia un contract privind modul de plată şi cuantumul mijloacelor pentru întreţinerea copilului. Dacă întreţinerea nu se plăteşte în mod benevol şi nici nu există un contract privind plata întreţinerii pentru copii, pensia de întreţinere se încasează în baza unei hotărâri judecătoreşti. În temeiul acesteia, debitorii obligaţiei de întreţinere vor fi obligaţi să ofere copiilor întreţinerea necesară.

Obligaţia de întreţinere a copiilor comuni revine ambilor părinţi, or, aceasta derivă nemijlocit din logica lucrurilor precum şi din conţinutul normelor legale relevate. Totuşi, obligaţia de întreţinere a minorilor nu presupune doar realizarea unor anumite cheltuieli băneşti lunare. Această obligaţie generică (de întreţinere), pe lângă obligaţia de suportare a unor cheltuieli lunare, implică şi alte obligaţii şi activităţi, care apar doar în procesul nemijlocit de îngrijire a minorilor şi care nu pot şi nu necesită a fi enumerate exhaustiv într-o hotărâre judecătorească (activităţi în vederea menţinerii igienei ambientale şi corporale, activităţi educative, petrecerea timpului liber, instruire, realizarea controalelor medicale obligatorii şi/sau

necesare, evidenţa dezvoltării psiho-emoţionale, asigurarea alimentaţiei sănătoase şi echilibrate, etc.). Indubitabil, aceste sub-obligaţii şi activităţi implică timp, efort fizic şi psihic.

Revenind la circumstanţele litigiului dedus judecăţii, instanţa anterior a stabilit că, conform certificatului de naştere a copilului (f.d.9) că, părinţii Anastasiei Ambros sunt: tatăl – ***** şi mama – *****.

Aşa cum părinţi ai copilului minor ***** sunt, atât reclamanta *****, cât şi pârâtul *****, rezultă că, în privinţa ambilor se incubă obligaţia de întreţinere a copiilor. În această ordine de idei se apreciază că, pretenţia reclamantei formulată în acest sens este, în principiu, întemeiată parţial.

În temeiul art. 97 din Codul familiei, *în lipsa unui acord referitor la întreţinere, membrii familiei menţionaţi la art.74-91 pot porni în instanţa judecătorească o acţiune privind încasarea pensiei respective, chiar şi în cazul când aceasta, se plăteşte benevol.*

Luând în consideraţie că, la materialele cauzei lipseşte un acord benevol între părinţi, cu privire la achitarea pensiei de întreţinere a copiilor minori, iar pârâtul nu a prezentat probe, în susţinerea faptului că participă la întreţinerea copiilor, instanţa consideră că, pensia de întreţinere urmează a fi încasată pe cale judecătorească, de la *****, în cuantum parţial solicitat de reclamantă, în mărime fixă de 2000,00 lei lunar, pentru copila minoră *****.

În acest context se va nota că, într-adevăr informaţia plasată pe pagina oficială a Biroului Naţional de Statistică, la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, indică că valoarea minimului de existenţă în semestrul II al anului 2023 pentru copii din oraşe mari constituie pentru copii în vârsta de 1-6 ani în medie suma de 2736,1 lei, însă, în opinia instanţei aceste sume nu pot fi puse integral pe seama pârâtului*, fiind necesară a fi pe seama ambilor părinţi.*

La stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere, instanţa va lua în considerare adeverinţa prezentată de către pârât, cu nr.04-04/143 din 27 noiembrie 2024, eliberată de către ÎM Serviciile Locative Ciocana, prin care se adevereşte că, pârâtul este angajat la această întreprindere, pe durată nedeterminată, având salariu tarifar de funcţie de 7498,53 lei. (f.d.40)

În acelaşi timp, instanţa de judecată consideră că, suma propusă de pârât, de 1875 lei, nu poate fi acceptată, deoarece necesităţile specifice vârstei copilului reclamă costuri ce depăşesc simpla întreţinere.

În argumentarea concluziei, instanţa de judecată reiterează că, obiectul obligaţiei de întreţinere îl formează mijloacele necesare traiului, adică alimente, locuinţă, îmbrăcăminte, medicamente, nevoi spirituale, dar şi mijloace necesare pentru creşterea, educarea, şi pregătirea profesională a copiilor. Întreţinerea se acordă nu numai din câştigul din munca în sensul comun, dar şi din alte mijloace ale debitorului obligaţiei de întreţinere, tocmai în virtutea principiului potrivit căruia întreţinerea se datorează în dependenţă de nevoile celui care o cere, dar şi cu mijloacele celui care urmează a o plăti.

Pe cale de consecinţă, în temeiul normelor legate relevate supra, pensia de întreţinere urmează a fi încasată începând cu data de 23 mai 2024 – data depunerii cererii de chemare în judecată de către reclamantă, până la atingerea majoratului copilei minore: *****.

Pornind de la cele elucidate şi constatate supra, instanţa de judecată va dispune încasarea de la ***** în beneficiul ***** pensia pentru întreţinerea copilului minor ***** , în mărime de 2000,00 lei, lunar, începând cu data adresării cererii de chemare în judecată, până la atingerea majoratului copilului minor.

<u>În partea ce ţine de încasarea cheltuielilor de judecată,</u> instanţa de judecată va remarca că, în conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.*

Potrivit art. 87 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, *valoarea acţiunii se determină: din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.*

Conform art.90 lit. i) şi l) Cod de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de asistenţă juridică; alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanţii la proces.*

Alin. (1) art. 94 Cod de procedură civilă stipulează că*, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Pornind de la temeinicia pretenţiilor patrimoniale ănaintate, instanţa urmează să compenseze reclamantei din contul pârâtului ***** cheltuielile de judecată formate din taxa de stat în mărime de 700,00 lei, achitată de reclamanta ***** la depunerea acţiunii în judecată, fapt confirmat prin Ordinul de plată nr. 002 din 30 aprilie 2024 (*f.d. 4).*

Totodată, instanţa urmează să compenseze reclamantei din contul pârâtului *****, cheltuielile de judecată suportate de reclamantă, sub formă de taxă achitată pentru eliberarea extraselor din Registrul de stat al populaţiei, în mărime de 180,00 lei, fapt confirmat prin Ordinul de plată nr.27261460 din data de 7 mai 2024. (f.d.6)

La fel, art. 96 alin. (1) şi (1^1) Cod de procedură civilă stabileşte că, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

În jurisprudenţa constantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin şi alţii versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câştigat procesul nu va putea obţine rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea şi caracterul lor rezonabil.

Astfel, pornind de la practica CtEDO, soluţionând cererile de compensare a cheltuielilor pentru asistenţă juridică acordată în cadrul proceselor civile, instanţele trebuie să reţină dacă pretinsele cheltuieli au fost necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

De altfel, pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: a) complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; b) aportul avocatului la soluţionarea cauzei; c) timpul şi munca depusă de avocat; d) rezultatul obţinut; e) restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; f) natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; g) experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; h) justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; i) suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză şi alţi factori, la discreţia instanţei.

Pentru dovada cheltuielilor suportate se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea acestora a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; lista detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Şi în acest context, instanţa reţine că, la materialele cauzei este anexat mandatul avocaţial seria/nr. MA 1772184 din 30 aprilie 2024 (f.d.3), conform căruia avocatul Ina Ţmocno reprezintă interesele reclamantei ***** în prezenta cauza civilă. Iar, potrivit ordinului de plată Seria QL nr.931579, reclamanta a suportat cheltuieli de asistenţă juridică în mîrime de 4000,00 lei, achitând în contul Cabinetului Avocatului Ţmocno Ina aceste servicii (f.d. 7).

Instanţa consideră că, reieşind din complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, reclamantului urmează a-i fi compensate cheltuielile de asistenţă juridică în mărime de 4000,00 de lei, aceasta fiind o sumă rezonabilă

Prin urmare, instanţa de judecată ajunge la concluzia că, cheltuielile de asistenţă juridică urmează să fie încasate integral, în mărime de 4000,00 lei, această sumă fiind una reală şi rezonabilă pentru prezenta cauză.

În conformitate cu dispoziţiile art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.*

Ţinând cont de pct.1.1.2 din Anexa 2, a Legii nr.213 din 2023 cu privire la taxa de stat, care statuează că, reclamanţii în acţiunile de încasare a pensiei alimentare sunt scutiţi de la plata taxei de stat, coroborate cu prevederile pct. 1.1.2 din Anexa nr.1 Legii nr.213 din 2023 cu privire la taxa de stat, care statuează că, pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, dacă valoarea acţiunii este de 5001–50000 lei, urmează a fi achitată suma taxei de stat potrivit următorului calcul (250 lei + 4% din valoarea acţiunii care depăşeşte 5001 lei).

Astfel, instanţa de judecată conchide că taxa aferentă judecării cauzei, urmează a fi încasată de la ***** în beneficiul statului, în mărime de 1.009,96 lei, reieşind din următorul calcul (250,00 lei + 4% x (*suma totală a obligaţiilor de plată pe un an 2.000,00 x 12 luni) - 5001*)= 1.009,96 lei.

Conform pct.2.2 în coroborare cu pct. 2.2.2 din anexa nr.1 al Legii nr.213 din 31 iulie 2023 cu privire la taxa de stat, pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în baza hotărârii instanţei judecătoreşti se achită taxa de stat în mărime de 500 % unităţi convenţionale.

Astfel, în conformitate cu prevederile legale relevate, instanţa de judecată consideră că, la eliberarea certificatului de divorţ, de la ***** şi ***** de încasat în beneficiul statului Republica Moldova taxa de stat, în mărime de 250,00 lei, iar în total suma de 500,00 lei.

În conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1) al Convenţiei internaţionale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, art. 5 alin. (1), art. 11 alin.(1) şi (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30 noiembrie 2023, art. 37, art. 38 alin. (2) lit. b), c), art. 58 alin. (1), art. 63, art. 74, art. 76, art. 97-98 Codul familiei, art. 82-83, art. 85 alin. (1), art. 87 alin. (1) lit. c), art. 98 alin. (1), art. 236, art. 238-241, art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parţial cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către *****, intervenient accesoriu Direcţia Generală Asistenţă Socială şi Protecţia Drepturilor Copilului din Orhei cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Se desface căsătoria încheiată, la data de *****, între *****, cod personal ***** şi *****, cod personal *****, înregistrată de Serviciul Stării Civile Centru, municipiul Chişinău, în Registrul actelor de stare civilă sub nr. 302.

Se stabileşte domiciliul copilului minor: *****, născută la *****, cod personal *****, cu mama acesteia *****, cod personal *****.

Se încasează de la *****, cod personal *****, în beneficiul *****, cod personal *****, pensia pentru întreţinerea copilului minor: *****, născută la *****, cod personal *****, în sumă bănească fixă a câte 2000,00 lei (două mii lei), lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată – 23 mai 2024, până la atingerea majoratului de către copil.

Se încasează de la *****, cod personal *****, în beneficiul *****, cod personal *****, cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 700,00 lei, taxa achitată pentru eliberarea extraselor din Registrul de stat al populaţiei în mărime de 180,00 lei şi cheltuielile de asistenţă juridică în mărime de 4000,00 lei, în total suma de 4880,00 lei (patru mii opt sute optzeci lei,00 bani).

Se încasează de la *****, cod personal *****, în beneficiul statului Republica Moldova taxa de stat în mărime de 1.009,96 lei (o mie nouă lei, 96 bani)

La eliberarea adeverinţei de desfacere a căsătoriei a încasa de la *****, cod personal ***** şi *****, cod personal *****, taxa de stat în beneficiul statului Republica Moldova, a câte 250,00 lei (două sute cincizeci lei 00 bani), iar în total suma de 500,00 lei (cinci sute lei, 00 bani).

Copia hotărârii cu privire la desfacerea căsătoriei, în termen de 3 (trei) zile de la rămânerea definitivă, se va transmite Instituţiei Publice ”Agenţia Servicii Publice” pentru efectuarea menţiunilor respective în registrul actelor de stare civilă.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
judecător *Eugenia Culinca*